

Наташа МИЛОЈЕВИЋ, менаџерка пројекта

СИГУРНА НА МРЕЖИ?

– насиље се премешта из стварног у виртуелни свет и обратно

Проблем безбедности и личне сигурности у виртуелном свету („на мрежи“) је све већи те је због тога неопходно радити на изградњи свести о његовој опасности, те развоју отпорности на ову појаву пре свега девојака и жена, која се може постићи једино заједничким деловањем институционалних актера и невладиног сектора. Корисници интернета су свуда у свету па и у Србији, у доба пандемије КОВИД-19 додатно изложени и рањиви када је у питању насиље на интернету – cyberbullying, јер мере спречавања злостављања на социјалним мрежама нису ни адекватне ни довољне, односно сви покушаји заштите личности и података су се показали као недовољно ефикасни. Улога организација цивилног друштва и иницијативе покренуте у циљу превенције насиља, едукације и развоја капацитета пре свега младих, и девојака и младића, је драгоцене и предвиђена је у актуелним стратешким документима.

Стратегија за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године (Влада Републике Србије) за један од главних циљева поставља превазилажење родног јаза и остваривања родне равноправности; и истиче да сви, девојке и жене, али и мушкарци, треба да буду заштићени од свих облика злостављања и насиља, а нарочито на друштвеним мрежама.

Cyberbullying се може умањити и победити кроз квалитетан и ефикасан систем превенције, ране детекције и правовремене интервенције, а услов за то је постојање свести и знања, нарочито код младих, о формама, скривеним или јасним значењима и замкама комуникације на мрежама.

Пројекат **СИГУРНА НА МРЕЖИ?** - како одговорити на говор мржње, претње и мизогинију на социјалним мрежама – требало би да вишеструко доприне локалној заједници, да подстакне развој способности нарочито девојака и жена са подручја града Чачка да се боре против *cyber* насиља, да буду „адвокати“ који ће ширити идеју потребе заштите приватности и личног дигнитета,

СИГУРНА НА МРЕЖИ?

бити спремне да научене вештине и знање пренесу својим пријатељима, родбини и широј заједници.

Општи циљ програма јесте унапређење положаја жена и остварење родно равноправног друштва као предуслова за друштвени напредак; да, кроз информисање и едукацију циљне групе повећа свест о проблематици насиља на интернету - *cyberbullying*, последицама које оно има по личну сигурност нарочито младих, могућностима самозаштите и спречавања да буду (ин)директно злоупотребљени. Посебни циљеви пројекта су да развије способност учесника-директних корисника да раде у паровима, девојке и младићи заједно, да се самоорганизују, да сарађују у решавању родно осетљивих проблема. Циљ је **подићи општи ниво знања директних корисника о безбедности, дискриминацији, насиљу, а посебно о претњама које вребају у *cyber* простору, са посебним акцентом на говор мржње и мизогинију.**

Надамо се да смо допринели повезивању представника надлежних локалних институција, као индиректних корисника пројекта, са ОЦД и активистима, ради ефективнијег доприноса у превенцији *cyberbullying* и других облика насиља у локалној заједници.

Попуњавање евалуационих форми је веома користило, не зато што смо сазнали нешто епохално ново, већ због чињенице да су реакције позитивне и да су млади људи спремни да се ухвате у коштац са насиљем, на прави начин. Директан контакт, консултације са пријатељима, менторима, са нама, члановима тима, је, кажу, за њих веома важно.

Читајући извештаје о праћењу објава на друштвеним мрежама, нисмо могли да се отмемо утиску да је насиље свеприсутно и да, као што рече један од учесника, озбиљно нарушава друштвено биће, друштвене вредности. Али заиста су охрабрујуће поруке учесника, пре свега осмошколаца и средњошколаца, који дају предност дружењу у стварном свету. Било је и оних који кажу да сво слободно време проводе „на мрежи“ али да је то због игрица, или учења.

Када је реч о учесницама, женама различитих професија, мада су доминирале лекарке, наставнице, стручњакиње разних области, остала је запамћена изјава једне онколошкиње која каже: „Треба наћи меру.“

Наше кретање у друштву, наши одговори на изазове које са собом носи виртуелна стварност и дигитални свет, не би требало да се разликује од етичности која је важила пре овог интернет доба. Да ли и надлежне институције могу да прпеознају и адекватно одоговоре на ове захтеве новог доба? Ми мислимо да морају и да им у томе треба помоћи. То је, уосталом, улога цивилног друштва.

Препоручујемо да погледате и поделите преко својих интернет профила ВЛОГ – СИГУРНА НА МРЕЖИ, <https://www.youtube.com/watch?v=zw3gnlLm5-k&t=58s> који је доказ да су аутентичне изјаве и отворен и искрен дијалог најубедљивија форма и да увек носе веома снажну поруку. Прочитајте, наравно, текстове са закључцима и препорукама Јелене Самарџић, Лидије Марко и Светлане Јанковић, консултанткиња које су нас провеле кроз тему на занимљив и убедљив начин.

Наташа Милојевић,
Фонд социјалне и демократске иницијативе – ФОСДИ

www.fosdi.org